

M. X. 1660

Εκείνους τους χρόνους, πολλοί κουρσάροι κατατρεμένοι από τα μέρη της Μπαρμπαριάς και Αλτζέρι, εμαζωχτήκασι στον Έπαχτο. Ένας από τούτους τους κουρσάρους, έχοντας μάνα χριστιανή και πατέρα Τούρ[κον, που] τον ελέγασι Ντουρατζίμπεη, είχε την αυθεντία του κόρφου με φερμάνι Βασιλικό· μίαν ημέρα δύο Γαλαξειδιώτικαις γαλιόταις, θεληματικώς ή ανήξερα δεν τον εχαιρετήσασι στο πέλαγο με σινιάλο και κανονιαίς· και ούτος πολύ θυμωμένος στέλνει αποκρισάρην στο Γαλαξείδι για να πάρη αυταίς ταις γαλιόταις και ταις παραδώση στα χέρια του πειράτου· οι Γαλαξειδιώταις δεν το επαραδεχτήκασι, και ο κουρσάρος του Έπαχτου με δέκα γαλιόταις, που είχασι όλο κανόνια μπρούτζινα και φοβερά, ήλθε απόξω στο λιμάνι και τους επαραπονέθηκε διά το αφρόντε (15), που του εκάμασι, και εγύρεψε να του πλερώσουσι τρεις χιλιάδες βενέτικα, αλλέως θέλει κάψει ούλα τα καράβια και τα σπήτια· οι Γαλαξειδιώταις δεν το επαραδεχτήκασι· και ο Ντουράτζ-μπεης, έστωντας και να στοχάζεται το πως πολλά να εξήτησε. εξανάστειλε, καταβαίνωντας σε δύο χιλιάδες βενέτικα, χίλια μετρητά και χίλια σε διάστημα μιας χρονιάς, με ντεσκερέ χρεωστημιάς. Και οι Γαλαξειδιώταις εστείλασι με μιά λάντζα (16) τον καπετάν Θεοδωρή Μπαμπαδήμο, που ήτανε ένα περιφημισμένο παλληκάρι, για να είπη του πειράτου το πως άφελα ακαρτερεί, και οι Γαλαξειδιώταις σατανικώς και με φοβέραις δεν δίδουνε μήτε κάλπικο άσπρο· και ο κουρσάρος θυμόνωντας έβγαλε το σπαθί και εχύθηκε στον καπετάν Θεοδωρή, για να του κόψη το κεφάλι· και ο καπετάν Θεοδωρής εσταύρωσε τα χέρια και δείχνωντας τα στήθια του “χτύπα, παλημουρτάτη, του είπε, ένα άνθρωπο ξαρμάτωτο, που θαρρεύωντας στον όρκο σου, ήλθε χωρίς σπαθί και άρματα· σαν ήσαι παλληκάρι δέσε μου το ένα χέρι, και στο άλλο δώσε μου ένα μαχαίρι, και ελάτε τρεις απάνου μου, και σαν με σκοτώσετε να σας ήνε χαλάλι”. και ο πειράτος ακούωντας ανέλπιστα [αυτά] τα παλληκαρήσια λόγια, εκατέβασε το σπαθί του και τραβώντας τα γένεια του έφυγε· ετότες ήρθασι δύο κουρσάροι αράπιδες και είπασι του καπετάν Θεοδωρή να κατέβη στο αμπάρι, έστωντας σκλάβος· και ο καπετάν Θεοδωρής αρπάζωντας ένα σίδερο, που ηύρε εκεί κοντά του, εχτύπησε τον ένα κουρσάρο στο κεφάλι και τον εσκοτώσε, και χτυπώντας και τον άλλον, έπεσε στη θάλασσα, και βουτώντας ευγήκε στο Γαλαξείδι, και εδιηγήθηκε τα τρεχάμενα. Ετότες πληά αρχίνησε μία φοβερή αμάχη από το πουρνό, ως το δειλινό, που επέσασι μπόμπαις και τόπια περίσσα, και κάμποσα σπήτια Γαλαξειδιώτικα, έστοντας στο περιγιάλι, επέσασι από τον βρόντο και το σείσιμο των κανονιών και πολεμώντας μιά μπόμπα Γαλαξειδιώτικη, μεγάλη και βροντερή, επήγε και εχτύπησε μέσα στο τζιμπιχανέ (17) του πειράτου, και πετιέται στον αέρα η γαλιότα, και καίονται και άλλες τρεις· ετότες ο κουρσάρος με την εντροπή στα μούτρα και με χολιασμένη καρδιά, έφυγε μέσα σε μία γαλιότα μισοκαϋμένη, που εμπόρεσε να γλύση, γιατί αι άλλαις τέσσαρες καήκανε, και η αποδέλοιπαις πέντε πιαστήκασι πρέζα (18). Εσκοτωθήκασι κουρσάροι εκατόν τριάντα, και Γαλαξειδιώταις πενήντα οχτώ, και κοντά στους άλλους και ο καπετάν Θεοδωρής Μπαμπαδήμος, που παραπάνου αφηγήθηκα. Αυτός γουν ο καπετάν Θεοδωρής, έστωντας να ρίχνη ένα κανόνι, έσκασε το κανόνι και τα κομμάτια τον εσκοτώσασι μαζί με άλλους δύο· έζησε δύο ώραις, και τελειώνωντας η αμάχη και μαθαίνωντας το πως ενικήσασι οι Γαλαξειδιώταις είπε· “τόρα Θεέ μου, πεθαίνω

ευχαριστημένος!” και εξεψύχησε· και ώντας λαβωμένος, λησμονώντας ταις πληγαίς του εγκάρδιωνε τους γειτόνους του λέγοντας· “χτυπάτε, μωρέ παιδιά, τους παληομυρτάρηδες!”

Αυτά, που αφηγάμαι εγενήκασι 'μέρα παρασκευή, τον Μάρτη μήνα, 'σαρακοστής μεγάλης πρώταις 'μέραις· και έστωντας εκείνος ο πειράτος, χολιασμένος και κατάκαρδα εντροπιασμένος, με συνέργεια διαβόλου, που πάντα αμάχεται τους χριστιανούς, εγύρευε ώρα και στιγμή για να εκδικηθή το Γαλαξειδί, που τόκαμε τόσο μεγάλο αφρόντε, που δεν είχε μούτρα να προβοδίση στον κόσμο, γιατί όλοι τον επεριγελούσασι· και ακούσατε τί μηχανάται ο τρισκαταραμένος κουρσάρος· εκείναις ταις ημέραις ήτανε μεγάλη εβδομάδα που κάθε χριστιανός, αφίνοντας ταις δουλειαίς του και κάθε μεταχείριση, πηγαίνει με ευλάβεια σταις εκκλησίαις για να προσκυνήση τα άγια και θεοτικά πάθη του Χριστού, που για λόγου μας τους ανθρώπους, εκαταδέχθηκε και εγίνηκε άνθρωπος σωστός, και εσταυρώθηκε από το παράνομο γένος των Εβραίων. Ετότες γουν πιάνει και αρματόνει ο Νουρατζίμπεης οχτώ γαλιόταις, και εμπάρκάρει ασκέρι αρματωμένο όλο από άπιστους Μουσουλμάνους. Ετότες, έστωντας να εξημερώνη κυριακή ήμερα, που όλοι με χαραίς και αγαλλίασι γιορτάζουσι την Ανάστασι και τη Λαμπρή του Σωτήρος, από πρωί σύνταχα, δύο ώραις πριν να εξημερώση, οι Γαλαξειδιώταις επήγασι σταις εκκλησίαις για να δοξάσουνε την Ανάστασι, και κανένας δεν απόμεινε στα σπήτια και στα πλεύμενα, γιατί όλοι μικροί και μεγάλοι, άνδρες, γέροι και γυναικόπαιδα επήγασι σταις εκκλησίαις· ετότες γουν ο πανάπιστος και μιαρότατος πειράτος ξεμπαρκάρει το ασκέρι του και με το σπαθί στο χέρι εμπαινει στην πολιτεία, και καίοντας τα σπήτια μπλοκάρει ταις εκκλησίαις και επέρασε από σπαθίου άνδρες, γέρους και γυναικόπαιδα, εσκουζασι και εβελάζασι· αμή εκείνος ο αντίχριστος κανένα έλεος και συμπάθειο ευσπλαχνίας δεν είχε· και μέσα σταις εκκλησίαις εμπήκε καταματωμένος και ξεσπαθόνωντας, και εμπροστά στην αγία τράπεζα ο παμιαρότατος Σατανάς έσφαξε δύο παπάδες, τον Παπαχρήστο και τον Παπαθανάση· και ετότες εγίνηκε μεγάλος σεισμός και έπεσε η εκκλησία και εσκότωσε πέντε κουρσάρους.

Έστοντας και να γίνη τέτοιο μεγάλο και αδιήγητο φονικό, που στόμα ανθρώπινο και καντήλι δεν ημπορεί να ζωγραφίση, ωσάν πρέπει, απομείνασι Γαλαξειδιώταις γλύσαντες από το μακελειό, επήρασι τα βουνά και τα πλάγια και τους λόγγους, και εχτίσασι 'δω και κει καλύβαις και δύο εκκλησίαις, μία της Παναγίας και άλλη του Προφήτου Ηλία· και εκεί, οπού εμαζωχτήκασι, το λένε Παληο-Γαλάξειδο, ωσάν να λέμε παληά χώρα. Και εμείνασι κατατρεμένοι χρόνια δέκα τρία· ύστερα εφανερώθηκε ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος και Βαπτιστής και τους είπε να καθήσουνε στη παλαιά χώρα, γιατί εκείνος, που εφοβόντασι, ο κουρσάρος, τον μπήρε μπάλα, που ήτανε οργή θεοτική, και βράζει στα κατράμια της κόλασης· και να χτίσουσι και πέντε εκκλησίαις, και να βάλλουνε ονομασία απάνου στη χώρα *Πενταγίοι*, ωσάν να λέμε που είχε πέντε εκκλησίαις, που τους διαυθέντευαν· και να μη κάμουσι άλλο τίποτε από κεφαλιού τους, γιατί εκείνος ο πειράτος ήτανε ο ίδιος ο Σατανάς, έχωντας μούτρα ανθρωπινά, και να κάμουνε δεήσαις στο θεό, για να έβγη από τη χώρα το δαιμόνιο, που εμπήκε, και τους έκαμε

ένα τόσο μεγάλο κακό· και οι Γαλαξειδιώταις, ακούοντας αυτά τα άγια και θεοτικά λόγια, εκάμασι κατά το όρτινο του Αγίου και την ορμήνεψη, και παγαίνοντας στο Γαλαξείδι, που ήτανε ένας σωρός από παλαιά χαλάσματα και πέτραις, εξαναχτίσασι τα σπήτια· και κάνοντας δέησι και ταις λιτανίαις, κατά την ορμήνεψη του Αγίου, εβάλασι το όνομα το καινούργιο *Πεντάγιοι*· και την στιγμή εκείνη ακούστηκε μία βροντή από τον κάτω κόσμο, και ο ουρανός εμαύρισε, και η θάλασσα εφούσκωσε, και τρία δαιμόνια επέσασι στη θάλασσα και επνιγήκασι· και ένας άγιος εφάνηκε με μαύρα ράσα, περπατώντας απάνου στη θάλασσα, και ευλόγησε σε τρεις μεριαίς· και έπαγε το φούσκωμα της θάλασσας, και ο ουρανός εξαστέρωσε, και εγίνηκε χαρά Θεού (19)· και οι Γαλαξειδιώταις, βλέποντας ένα τέτοιο μεγάλο θαύμα, επροσκυνήσασι τον Κύριο, ευχαριστώντάς τον διά την διαυθέντεψη που τους έδειχνε τόσο ολοφάνερα.